

فلسفه دان مینیمالیست قلمرو ادبیات را فتح می‌کند؟

سال گذشته، یون فوسه، نمایشنامه نویس، داستان نویس و شاعر نروژی، «برای نمایشنامه ها و نثر بدیع او‌که به ناگفتنی ها صدا می‌دهد» به عنوان برنده جایزه نوبل ادبیات معرفی شد. حالا، در فاصله چهار روز مانده به معرفی برنده جایزه نوبل ادبیات در سال ۲۰۲۴، جدیدترین پیش بینی از شانس های اصلی دریافت مهم ترین جایزه ادبی جهان منتشر شده است.

مراسم اعطای جایزه نوبل ادبیات ۲۰۲۴، روز دهم اکتبر/پنجشنبه، ۱۹ مهرماه، در استکهلم سوئد برگزار می شود. آکادمی سوئد، به عنوان مسئول انتخاب برنده نوبل ادبیات، برنده سال ۲۰۲۴ مهم ترین جایزه ادبی را چهار روز دیگر، طی مراسمی، اعلام می‌کند. جایزه نوبل، علاوه بر مبلغ شایان توجه آن، اعتبار فوق العاده‌ای دارد و فروش آثار برنده را تضمین می‌کند. هرچند آکادمی نوبل هیچ‌گاه نشانه‌ای از اینکه چه کسانی شانس اصلی دریافت جایزه هستند بروز نمی دهد و فهرست نامزد‌های هر سال نیم قرن بعد منتشر می‌شود. این امر مانع از آن نشده که در روزهای اخیر، به سنت هرساله، بحث پیش بینی ها و معرفی شانس های دریافت جایزه در رسانه ها داغ نشود. هر سال، با نزدیک شدن به ایام برگزاری نوبل، برخی سایت ها اقدام به پیش بینی برندگان این جایزه در شاخه های مختلف می‌کنند که همیشه هم اشتباه از آب در نمی‌آید.

خبرگزاری «ایبنا» در این باره نوشته است: وب سایت 'NicerOdds'فهرستی از شانس های اصلی کسب جایزه نوبل ادبیات ۲۰۲۴ را منتشر کرده و بیشترین شانس را برای جرالد مرین، نویسنده اهل استرالیا، قائل شده است. مرین، به خاطر سبک فلسفی و درون نگر خود، که به موضوع هایی مانند حافظه، مناظر و ادراک می پردازد، شهرت دارد. کتاب هایی از او، مانند «دشت ها»، طرفداران زیادی در سطح جهان دارد و نام او در چند سال اخیر به طور مکرر در میان شانس های نوبل ادبیات دیده شده است. در رتبه دوم شانس های اصلی دریافت نوبل ادبیات، مانند سال گذشته، نام کان ژو، نویسنده چینی، به چشم می خورد. بسیاری از ناظران معتقدند که امسال ممکن است سال نویسندهگان غیراروپایی باشد و احتمال دارد یک نویسنده از آسیا انتخاب شود. هرچند در این فهرست ها به دقت شانس برنده شدن نویسندهگان و ادیبان تخمین زده می شود، این انتظار نیز می رود که - به شیوه هرساله - آکادمی نوبل با معرفی نامی کمتر شناخته شده همگان را غافلگیر کند.

با این حال، بررسی این فهرست ها خالی از لطف نیست. فهرست کامل شانس های دریافت نوبل ادبیات براساس اعلام سایت 'NicerOdds' به ترتیب از این قرار است:

جرالد مرین (استرالیا): نویسنده‌ای که به دلیل سبک نوشتاری مینیمالیستی و تفکر فلسفی شناخته شده است.

کان ژو (چین): نویسنده‌ای با سبک سوررئالیستی و آوانگارد که چندین سال است در فهرست نامزدها حضور دارد.

الکسیس رایت (استرالیا): نویسنده‌ای بومی که به مسائلی همچون عدالت اجتماعی و فرهنگ بومی می‌پردازد.

جامائیکا کینکید (انتیگوآ): نویسنده‌ای که به تاریخ استعمار و هویت فردی و جمعی پرداخته است.

آن کارسون (کانادا): شاعر و نویسنده‌ای که به خاطر سبک نوآورانه اش در شعر و نثر معروف است.

کو اون (کره جنوبی): شاعر و فعال اجتماعی کره‌ای که در آثارش به تاریخ و مسائل اجتماعی می‌پردازد.

لاسلو کراسناهورزکای (مجارستان): به خاطر رمان های پیچیده و عمیق که غالباً به موضوعات فلسفی می‌پردازند شناخته می‌شود.

میرچا کاتاراسکو (رومانی): نویسنده‌ای که آثارش آمیزه‌ای از واقع گرایی و سوررالیسم است.

نگوئی و تیونگو (کنیا): نویسنده‌ای که بر تجربه پسااستعمار در آفریقا تمرکز دارد.

توماس پینچن (آمریکا): یکی از نویسندگان برجسته پست مدرن آمریکایی.

یوکو تاوادا (ژاپن/ آلمان): نویسنده‌ای که آثارش پلی میان فرهنگ های شرقی و غربی است.

سزار آیرا (آرژانتین): نویسنده‌ای با سبک تجربی که به تنوع در فرم های داستانی شهرت دارد.

هاروکی موراکامی (ژاپن): نویسنده مشهور جهانی با داستان های نوبل ادبیات ظاهر شده است.

میشل ولیک (فرانسه): نویسنده‌ای با سبک نوشتاری بحث برانگیز که به بحران های اجتماعی و معنوی در آثارش پرداخته است.

پیر میثون (فرانسه): نویسنده‌ای با رویکردی شاعرانه به نثر و روایت.

رانول زورتیا (شیلی): شاعر و فعال اجتماعی شیلیایی که در آثارش به تاریخ و حقوق بشر می‌پردازد.

هله هله (دانمارک): نویسنده‌ای که در آثارش به زندگی روزمره و موضوعات انسانی توجه دارد.

کارل اووه کناسگارد (نروژ): نویسنده‌ای که به خاطر سبک زندگی نامه نویسی و آثار پرجزئیاتش شناخته شده است.

النا پویناتوفسکا (مکزیک): نویسنده‌ای که به مسائل اجتماعی و سیاسی می‌پردازد.

هومرو آریدیس (مکزیک): شاعر و نویسنده‌ای که به مسائل زیست محیطی و معنوی پرداخته است.

جوین کرول اوتس (آمریکا): نویسنده‌ای که در آثارهای مختلفی، از جمله رمان، داستان کوتاه و نمایشنامه، فعالیت دارد.

لیودمیلآ ایلیتسکایا (روسیه): نویسنده‌ای که به مسائل تاریخی و اخلاقی می‌پردازد.

مارگارت اتوود (کانادا): نویسنده برجسته رمان های علمی- تخیلی و فمینیستی.

ول سایمون (آمریکا): موسیقی دانی که به عنوان ترانه نویسی برجسته شهرت دارد.

استیون کینگ (آمریکا): نویسنده‌ای که بیشتر با آثار ترسناک و مهیج شناخته می‌شود.

۱۱ بدین آلت "ارای" او جان و زبان

ستود آفریننده را کی توان ؟!

۱۲ به هستیش باید که خستو"ا نشوی

ز گفتارِ بیکاز یک سو شوی ۱۳

۱۲ پرستنده باشی و جوینده راه

به ژرفی به فرمائش کردن نگاه^{۱۴}

۱۲ توانا بُود هر که دانا بُود

ز دانش دل پیر برنا بُود

۱۵ از این پرده بر تو سخن گاه نیست

ز هستی تو^{۱۶} اندیشه‌اراه نیست^{۱۷}

۱- آلت: ابزار. ۲- رای: اندیشه.

۳- خستو: متصرف. ۴- باید که به

وجود او اعتراف کنی و از سخن

بیهوده و چون و چرا در این باره

بپرهیزی. ۵- باید که با نهایت

دقت در فرمان او تأمل کنی.

۶- مَر: حرف اضافه‌ای که بیشتر

با «را» می آورده‌اند. ۷- اینجا،

بیش از این نمی‌شود در این باره

سخن گفت: اندیشه از جهان

هستی و ماده به عالم بالا و معنا

راه ندارد.

چهارمین دوره جایزه «داستان حماسی» در آرامگاه فردوسی به کار خود پایان داد

رویدادی برای روایت وقایع حماسی ایران زمین

یک شخصیت انسان یا مانع پیش روی حرکت یک ملت باشد. و عنصر پنجم وجود عمق معنوی است؛ حماسه دینی حتما همراه با حکمت و معنویت دینی است که در فرهنگ و ادبیات ما بروز گسترده‌ای دارد. ما امروز، علاوه بر حماسه ملی، به حماسه امتی نیاز داریم. مرحله جدیدی آغاز شده؛ این دوره و سختی ها تمام نخواهد شد، مگر به پیروزی جبهه

که هدف‌گذاری و جهت دهی و تشخیص این جایزه‌ملی در زمینه تشویق و ترغیب به تولید آثار فاخر حماسی بجا و موفق بوده است.

● **محمد مهدی دادمان، رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی**

● نیاز به حماسه امتی

● **محمدرضا شرفی خوشان، دبیر علمی جشنواره**

● محورهایی که سبب دوام جشنواره می‌شود

● بررسی آثار این چهار دوره به ما گفته است که داستان حماسی می‌تواند بر این محورها قوام و دوام یابد و اثریخی

باشد: تمرکز نویسنده بر قهرمانان شناخته شده‌ای که مردم شناخت پیشینی از آن‌ها دارند، انتخاب روایت

قهرمانانی که مردم آن‌ها را باور دارند و به حقیقی بودن آن‌ها ایمان دارند. وقوف به تفاوت

یاغی و قهرمان و نمایش بروز شخصیتی که به دفاع از حاکمیت ملی و نظم و قوام نهاد و حفظ ناموس

و ارض و سرزمین برمی خیزد، نمایش خط ارتباطی اقوام باغیرت و حساسیت نسبت به یکپارچگی و پیوند

و پیوستگی مردمان ایران زمین، بازیابی و بازخوانی وغور در زیست و زمانه و نحوه کنشگری قهرمان های

دوره های مختلف تاریخی، و به خصوص عصر حاضر، تلاش برای ارائه بهترین روایت ماندگار از عمل

حماسی آنان، ایجاد زمینه‌ای برای خروج قهرمانان امروزی از متن گزارش‌ها و اخبار و خاطرات روزمره و ورود

و جلوه‌گری آنان در اثری فاخر و مستحکم و اثرگذار و مانا بسیاری نویسندهگان و شمار آثار می‌نماید که این

جایزه ملی نبض روایتگری حماسه را به دست گرفته است و دریچه‌ای گشوده است برای بروز و تابش از پس

بی‌شماری وقایع حماسی ایران زمین. بروز آثار در زمینه حماسه های دینی، تاریخی و بومی نشان داده است

تا اینجای کار، درباره معضلی صحبت کردیم که نویسنده را در محدوده‌ای کوچک و تکراری

نگه می‌دارد؛ مغزش لانه‌ای برای اومی سازد تا مانند جوجه پرندۀ‌ای ترسیده و آسیب پذیر در

آن پناه بگردد و مبدا یا چیزی جدید مواجه شود و اضطراب به جانش بیفتد.

به یاد پوپایانمایی 'The Croods' افتادم که به «غارنشین ها»، ترجمه شده و ماجرای انسان های

نخستینی است که قرار است با تغییر جهان روبه رو شوند. در آنجا، پدر خانواده به این

نتیجه رسیده که برای محافظت از عزیزانش باید رودرویی با پدیده های ناشناخته را

برای آن‌ها ممنوع کند؛ برای همین، قانونی در خانواده می‌گذارد که می‌گوید «هر

چیز نویی بد است» و به همین ترتیب قصه‌ای ساختگی برای آن‌ها سرهم می‌کند درباره یک

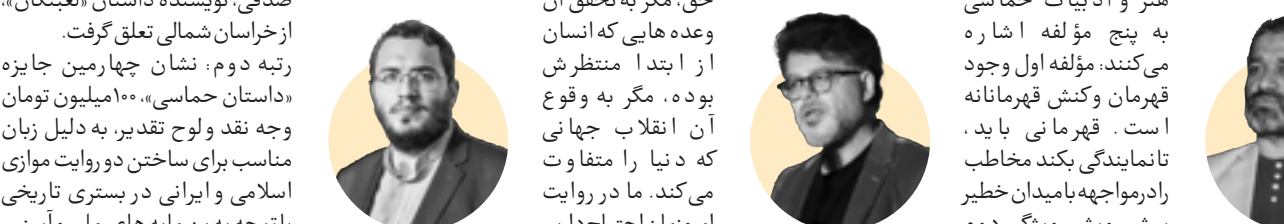
بچه خرس که یک روز از خانه بیرون می‌رود و وقتی یک چیز نو می‌بیند می‌میرد! همین قدر

پوچ و تباه! و این همان کاری است که مغز ما، نه تنها در ساخت نثر و ادبیات، بلکه در تمام

و جوه مختلف زندگی برایمان انجام می‌دهد تا دنیایی کوچک و محدود و «قابل کنترل» داشته

باشیم. ما باید با قدرت آگاهی مان در برابر این جریان

ناخودآگاه بایستیم، و گرنه مهارت ادبی ما را به محاق می‌برد و راضی مان می‌کند به

● **محمد مهدی دادمان، رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی**

● نیاز به حماسه امتی

● **محمدرضا شرفی خوشان، دبیر علمی جشنواره**

● محورهایی که سبب دوام جشنواره می‌شود

● بررسی آثار این چهار دوره به ما گفته است که داستان حماسی می‌تواند بر این محورها قوام و دوام یابد و اثریخی

باشد: تمرکز نویسنده بر قهرمانان شناخته شده‌ای که مردم شناخت پیشینی از آن‌ها دارند، انتخاب روایت

قهرمانانی که مردم آن‌ها را باور دارند و به حقیقی بودن آن‌ها ایمان دارند. وقوف به تفاوت

یاغی و قهرمان و نمایش بروز شخصیتی که به دفاع از حاکمیت ملی و نظم و قوام نهاد و حفظ ناموس

و ارض و سرزمین برمی خیزد، نمایش خط ارتباطی اقوام باغیرت و حساسیت نسبت به یکپارچگی و پیوند

و پیوستگی مردمان ایران زمین، بازیابی و بازخوانی وغور در زیست و زمانه و نحوه کنشگری قهرمان های

دوره های مختلف تاریخی، و به خصوص عصر حاضر، تلاش برای ارائه بهترین روایت ماندگار از عمل

حماسی آنان، ایجاد زمینه‌ای برای خروج قهرمانان امروزی از متن گزارش‌ها و اخبار و خاطرات روزمره و ورود

و جلوه‌گری آنان در اثری فاخر و مستحکم و اثرگذار و مانا بسیاری نویسندهگان و شمار آثار می‌نماید که این

جایزه ملی نبض روایتگری حماسه را به دست گرفته است و دریچه‌ای گشوده است برای بروز و تابش از پس

بی‌شماری وقایع حماسی ایران زمین. بروز آثار در زمینه حماسه های دینی، تاریخی و بومی نشان داده است

تا اینجای کار، درباره معضلی صحبت کردیم که نویسنده را در محدوده‌ای کوچک و تکراری

نگه می‌دارد؛ مغزش لانه‌ای برای اومی سازد تا مانند جوجه پرندۀ‌ای ترسیده و آسیب پذیر در

آن پناه بگردد و مبدا یا چیزی جدید مواجه شود و اضطراب به جانش بیفتد.

به یاد پوپایانمایی 'The Croods' افتادم که به «غارنشین ها»، ترجمه شده و ماجرای انسان های

نخستینی است که قرار است با تغییر جهان روبه رو شوند. در آنجا، پدر خانواده به این

نتیجه رسیده که برای محافظت از عزیزانش باید رودرویی با پدیده های ناشناخته را

برای آن‌ها ممنوع کند؛ برای همین، قانونی در خانواده می‌گذارد که می‌گوید «هر

چیز نویی بد است» و به همین ترتیب قصه‌ای ساختگی برای آن‌ها سرهم می‌کند درباره یک

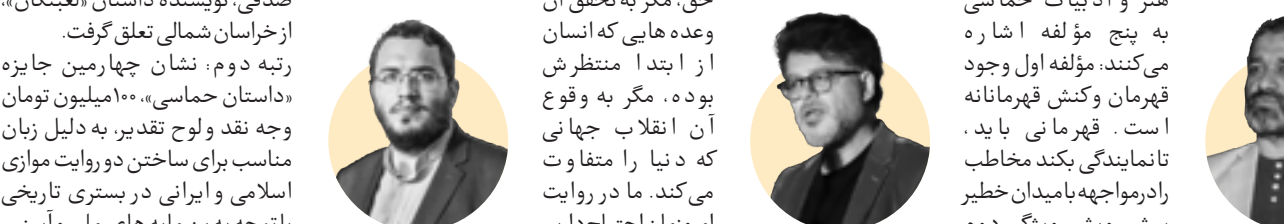
بچه خرس که یک روز از خانه بیرون می‌رود و وقتی یک چیز نو می‌بیند می‌میرد! همین قدر

پوچ و تباه! و این همان کاری است که مغز ما، نه تنها در ساخت نثر و ادبیات، بلکه در تمام

و جوه مختلف زندگی برایمان انجام می‌دهد تا دنیایی کوچک و محدود و «قابل کنترل» داشته

باشیم. ما باید با قدرت آگاهی مان در برابر این جریان

ناخودآگاه بایستیم، و گرنه مهارت ادبی ما را به محاق می‌برد و راضی مان می‌کند به

● **محمد مهدی دادمان، رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی**

● نیاز به حماسه امتی

● **محمدرضا شرفی خوشان، دبیر علمی جشنواره**

● محورهایی که سبب دوام جشنواره می‌شود

● بررسی آثار این چهار دوره به ما گفته است که داستان حماسی می‌تواند بر این محورها قوام و دوام یابد و اثریخی

باشد: تمرکز نویسنده بر قهرمانان شناخته شده‌ای که مردم شناخت پیشینی از آن‌ها دارند، انتخاب روایت

قهرمانانی که مردم آن‌ها را باور دارند و به حقیقی بودن آن‌ها ایمان دارند. وقوف به تفاوت

یاغی و قهرمان و نمایش بروز شخصیتی که به دفاع از حاکمیت ملی و نظم و قوام نهاد و حفظ ناموس

و ارض و سرزمین برمی خیزد، نمایش خط ارتباطی اقوام باغیرت و حساسیت نسبت به یکپارچگی و پیوند

و پیوستگی مردمان ایران زمین، بازیابی و بازخوانی وغور در زیست و زمانه و نحوه کنشگری قهرمان های

دوره های مختلف تاریخی، و به خصوص عصر حاضر، تلاش برای ارائه بهترین روایت ماندگار از عمل

حماسی آنان، ایجاد زمینه‌ای برای خروج قهرمانان امروزی از متن گزارش‌ها و اخبار و خاطرات روزمره و ورود

و جلوه‌گری آنان در اثری فاخر و مستحکم و اثرگذار و مانا بسیاری نویسندهگان و شمار آثار می‌نماید که این

جایزه ملی نبض روایتگری حماسه را به دست گرفته است و دریچه‌ای گشوده است برای بروز و تابش از پس

بی‌شماری وقایع حماسی ایران زمین. بروز آثار در زمینه حماسه های دینی، تاریخی و بومی نشان داده است

تا اینجای کار، درباره معضلی صحبت کردیم که نویسنده را در محدوده‌ای کوچک و تکراری

نگه می‌دارد؛ مغزش لانه‌ای برای اومی سازد تا مانند جوجه پرندۀ‌ای ترسیده و آسیب پذیر در

آن پناه بگردد و مبدا یا چیزی جدید مواجه شود و اضطراب به جانش بیفتد.

به یاد پوپایانمایی 'The Croods' افتادم که به «غارنشین ها»، ترجمه شده و ماجرای انسان های

نخستینی است که قرار است با تغییر جهان روبه رو شوند. در آنجا، پدر خانواده به این

نتیجه رسیده که برای محافظت از عزیزانش باید رودرویی با پدیده های ناشناخته را

برای آن‌ها ممنوع کند؛ برای همین، قانونی در خانواده می‌گذارد که می‌گوید «هر

چیز نویی بد است» و به همین ترتیب قصه‌ای ساختگی برای آن‌ها سرهم می‌کند درباره یک

بچه خرس که یک روز از خانه بیرون می‌رود و وقتی یک چیز نو می‌بیند می‌میرد! همین قدر

پوچ و تباه! و این همان کاری است که مغز ما، نه تنها در ساخت نثر و ادبیات، بلکه در تمام

و جوه مختلف زندگی برایمان انجام می‌دهد تا دنیایی کوچک و محدود و «قابل کنترل» داشته

باشیم. ما باید با قدرت آگاهی مان در برابر این جریان

ناخودآگاه بایستیم، و گرنه مهارت ادبی ما را به محاق می‌برد و راضی مان می‌کند به

برای شنیدن این آیات، کد روبرو را اسکن کنید: